

CONGRES

Stimulering ondernemerschap als motor voor de lokale economie

*Het belang van (financiële) ondersteuning van
MKB-bedrijven en ZZP'ers door gemeenten en het Rijk*

WELKOM!

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Programma (10.30 – 12.30 uur)

- Sociaal Akkoord en Participatiewet: de gevolgen voor MKB-ondernemers en ZZP'ers
  - **Jetta Klijnsma**
  - **Hans Spigt**
- Actualiteiten rondom pensioen- en arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen
  - **Paul van Ravenzwaaij**
- De (financiële) ondersteuning van ondernemerschap door de lokale overheid in de praktijk
  - **Sjon Reimink**
- Presentatie eerste resultaten onderzoek naar het belang van de ondersteuning van MKB-ondernemers en toepassing Bbz
  - **Werner Liebrechts**

Programma (middag)

- 12.30 – 13.30 uur: Business lunch
- 13.30 – 14.30 uur: Workshop- en colleggeronde 1
  - Het belang van het Bbz
  - Leegstand in binnensteden en dorpscentra: wat kunt u als overheid doen?
  - Ondernemend onderwijs in de praktijk
  - Actualiteitencollege Bbz
- 14.45 – 15.45 uur: Workshop- en colleggeronde 2
  - Social enterprises en sociaal ondernemerschap
  - Het nut en de noodzaak van schuldhelpverlening voor ondernemers
  - ZZP'ers en nieuwe wet- en regelgeving
  - Actualiteitencollege Bbz
- Vanaf 16.00 uur: Business borrel

Jetta Klijnsma

Staatssecretaris Sociale Zaken en Werkgelegenheid

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Hans Spigt

Wethouder Werk en Inkomen gemeente Utrecht

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Paul van Ravenzwaaij

*Jan© Pensioenadviseurs
docent Akkermans & Partners*

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ondernemers en hun ‘pensioen’!

Congres Stimulering ondernemerschap als motor
voor de lokale economie
19 juni 2013

Paul M. van Ravenzwaaij MPLA

Jan© Pensioenadviseurs
docent bij Akkermans & Partners

Inhoud

- uitgangspunten
- huidige status & pensioenactualiteiten
- mogelijkheden/keuzes

- white paper: ‘Inkomenszekerheid ZZP-ers maakbaar’ (zie www.akkermans.nl), i.s.m. Fred de Boer, vz. VZZP

Uitgangspunten

- DGA's en ZZP-ers (IB-ondernemers) bouwen geen/weinig pensioen op en/of hebben het pensioengeld niet
- kunnen minder pensioen opbouwen dan werknemers, vooral ZZP-ers
- hebben geen toegang tot collectiviteiten
- medische waarborgen
- arbeidsongeschiktheid: geen vangnet!

PensioenAkkoord

- AOW naar 67 (2021) → 70
- pensioen: pensioendatum in 2014 naar 67 jaar
- norm: na ruim 40 jaar 70% gemiddeld salaris
- ANW: inkomensafhankelijk/beperkte duur
- maximaal pensioengevend salaris: € 100.000

ZZP-er en pensioen

- pensioen = lijfrente: bank/verzekeraar
- geen recht op waardeoverdracht
- nadeel doorsneepremie: jong/oud betalen evenveel
- geen toegang tot PPI
- wel 10 jaar deelnemer blijven.....

Oplossingen?

- wordt DGA!
- laat ZZP-ers pensioen opbouwen
- dan ook waardeoverdracht, inkoop dienstjaren, (toegang PPI), onbeperkt deel blijven nemen oude ‘pensioenregeling’
- ....en geen medische waarborgen!
- voorwaarde m.i. pensioenplicht.....?
- vooruit: auto-enrollment!

Acties

- inventarisatie: wat heb je
- maak keuzes
- pensioen: ouderdoms-(sparen) en arbeidsongeschiktheids- zijn 'duur'
- nabestaandenpensioen kost niks!
- ZZP-er is zelf verantwoordelijk: 10-20-30% inkomen tussen € 20.000 - € 100.000!

Verder?

voor advies en ondersteuning:

- Akkermans & Partners: www.akkermans.nl
- Voor opleidingen:
www.oysterwyckhogeschool.nl
- Voor advocatuur: Gommer & Partners:
www.gommeradvocaten.nl
- Voor goede pensioendeskundigen: NOPD.nl

Sjon Reimink

Voorzitter PPO en manager ROZ Groep

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Economisch en sociaaleconomisch belang Bbz en ondernemersadvisering

In stand houden werkgelegenheid

Nieuwe werkgelegenheid

Case: vervoersbedrijf

Gebrek aan kennis bij ondernemers over voorzieningen

Proactieve uitvoering

De gevestigde ondernemer

Werner Liebregts

Onderzoeker/adviseur TNO

PPO

Platform Publieke
Ondernemersadviesorganisaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

Het belang van ondersteuning van MKB-ondernemers en zzp'ers door lokale overheden en de toepassing van het Bbz

1

Inleiding

2

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

3

Het speelveld van het Bbz

4

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

5

Aanbevelingen en verder onderzoek

Inleiding

Doelstelling van het onderzoek:

- › Meer inzicht in de maatschappelijke kosten en baten van de toepassing van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
- › Stakeholders rondom het Bbz
- › Meest relevante maatschappelijke kosten en baten
- › Een eerste inschatting van de orde van grootte
- › Vergelijk tussen de bestaande situatie met het Bbz en de alternatieve situatie waarin het Bbz niet zou bestaan

Inleiding

Onderzoeksvragen:

1. Op welke manier(en) kunnen lokale overheden actief ondernemerschap bevorderen (breder dan alleen het Bbz)?
2. Wat is het belang van het bevorderen van ondernemerschap door het aanbieden van voorzieningen door lokale overheden of samenwerkingsverbanden daarvan?
3. Welke stakeholders spelen een rol op dit terrein en in welke netwerken wordt beleid voor ondernemerschap vormgegeven?
4. Welke maatschappelijke kosten en baten kunnen er worden geduid en waar slaan deze kosten en baten neer?

Inleiding

- › Deskresearch
- › Face-to-face interviews
- › Telefonische interviews

1

Inleiding

2

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

3

Het speelveld van het Bbz

4

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

5

Aanbevelingen en verder onderzoek

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

Het Bbz 2004 biedt ondersteuning aan:

- › Startende zelfstandigen
- › Gevestigde zelfstandigen
- › Oudere zelfstandigen
- › Beëindigende zelfstandigen
- › Ondernemers in de binnenvaart

Vormen van ondersteuning:

- › Periodieke aanvulling tot de bijstandsnorm
- › Bedrijfskapitaal

1

Inleiding

2

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

3

Het speelveld van het Bbz

4

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

5

Aanbevelingen en verder onderzoek

Het speelveld van het Bbz

De stakeholders zijn globaal in drie categorieën in te delen:

1. Financiën
2. Advies/coaching
3. Ondernemersklimaat

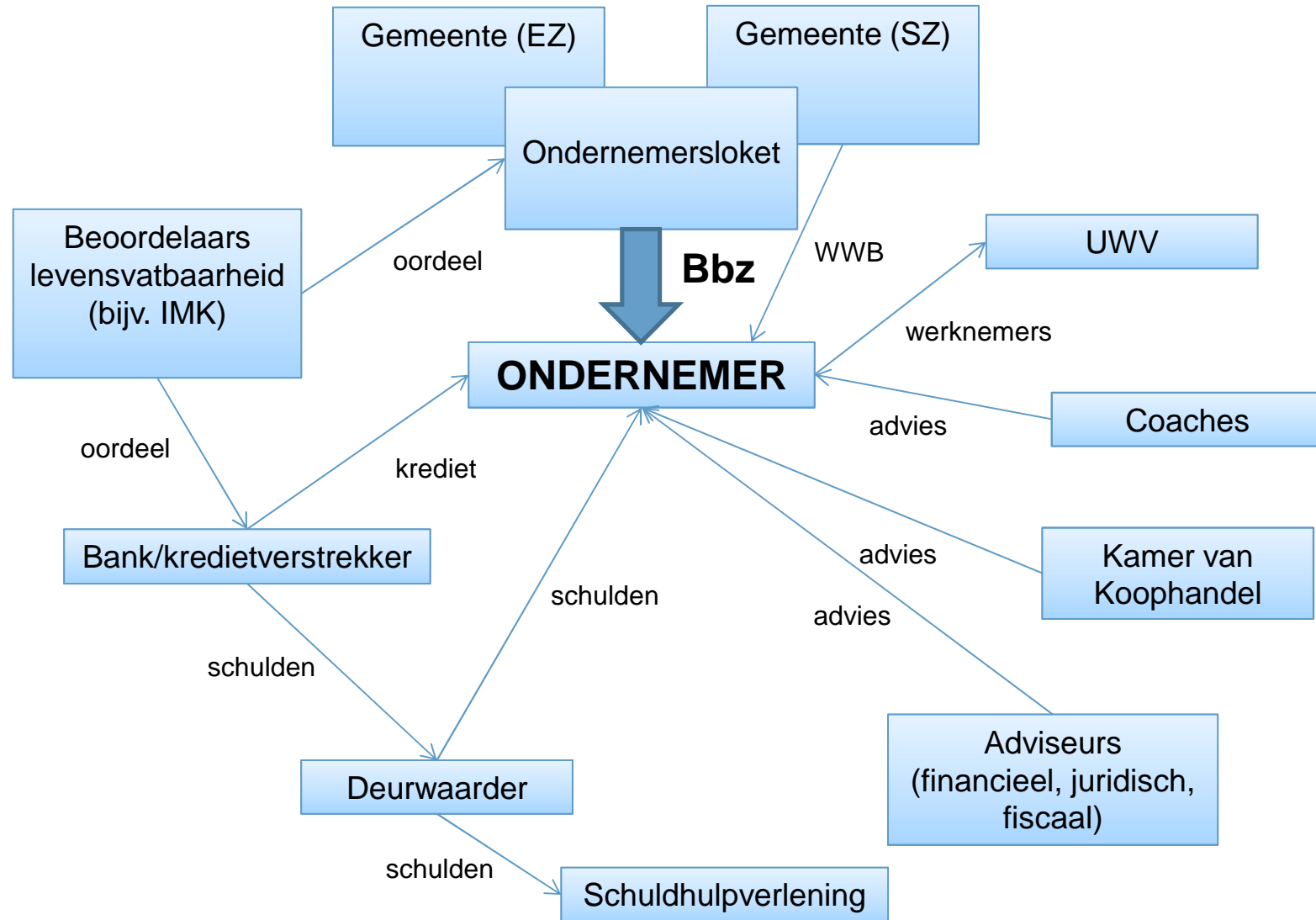
Het speelveld van het Bbz

De meest centrale stakeholders zijn:

- › Uitvoerders van het Bbz
- › Bbz-gerechtigde zelfstandigen

Het is van belang om ook (mogelijk averechtse) effecten op andere zelfstandigen in kaart te brengen. Dit zijn:

- › Afgewezen Bbz-aanvragers
- › Zelfstandigen die nooit een Bbz-aanvraag hebben ingediend

Het speelveld van het Bbz

Andere belangrijke stakeholders zijn:

- › Werknemers
- › Andere ondernemers
  - › Denk bijv. aan toeleveranciers
- › Gezinsleden van de ondernemer
- › Inwoners van (met name) kleinere gemeenten
  - › Instandhouding voorzieningenniveau

1

Inleiding

2

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

3

Het speelveld van het Bbz

4

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

5

Aanbevelingen en verder onderzoek

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

Kosten (of gemiste baten):

- › Directe kosten
  - › Verstrekking van Bbz-uitkeringen
  - › Verstrekking van leningen bedrijfskapitaal (al dan niet rentedragend)
- › Uitvoeringskosten (zoals de kosten van de beoordeling van de levensvatbaarheid van ondernemingen)

Maar ook:

- › Begeleidingskosten van (potentiële) ondernemers
- › Gemiste loonbelasting bij uitstroom naar werknemerschap
- › Verslechtering van het ondernemersklimaat

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

Baten (of bespaarde kosten):

- › Behoud van werkgelegenheid (direct en indirect)
- › Het voorkomen van instroom in andere (sociale) voorzieningen
- › Terugbetaling van uitkeringen en bedrijfskapitaal (al dan niet inclusief rente)

Maar ook:

- › Besparing van een eventuele loonkostensubsidie
- › Besparing van uitvoeringskosten van een (ander) re-integratietraject
- › Het voorkomen van sociale problematiek
- › Inkomstenbelasting uit ondernemerschap
- › Verbetering van het ondernemersklimaat
- › Welzijn van ondernemers

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

- › Registratie van persoons- en organisatiekenmerken ontbreekt vaak
- › Inschattingen van de geïnterviewde ondernemersloketten naar het aandeel zzp'ers die een beroep doen op het Bbz lopen uiteen van respectievelijk 60 à 70% tot 95%

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

- › De inzet van het Bbz leidt tot behoud van werkgelegenheid

Multipliereffect:

- › Naast de ondernemer zelf gemiddeld ruim 1 extra fte aan werkgelegenheid
- › Ondernemingen hebben gemiddeld 3,3 toeleveranciers

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

Praktijkvoorbeeld:

- › Bijna maximaal Bbz-krediet
- › Behoud van werkgelegenheid voor 75 personen gedurende ongeveer twee jaar
- › Voor 60 van hen is er werkgelegenheid tot op de dag van vandaag
- › Niet alleen kleine ondernemingen kunnen baat hebben bij de inzet van het Bbz!

1

Inleiding

2

Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

3

Het speelveld van het Bbz

4

Maatschappelijke kosten en baten van het Bbz

5

Aanbevelingen en verder onderzoek

Aanbevelingen en verder onderzoek

Belangrijkste aanbevelingen:

- › Landelijk
  - › Informatievoorziening aan ondernemers (o.a. over het Bbz) centraal vanuit de overheid

- › Regionaal (samenwerking tussen gemeenten)
  - › Proactieve benadering
  - › Brede infrastructuur
  - › Schaalvergroting

- › Lokaal (samenwerking binnen gemeenten)

Aanbevelingen en verder onderzoek

Verder onderzoek zal zich moeten richten op:

- › Het prioriteren van de belangrijkste kosten en baten om te monitoren
- › Het monitoren van de benodigde gegevens in de praktijk over een periode van ten minste een half jaar
- › Het analyseren van de gegevens uit de praktijk en op basis daarvan een maatschappelijke kosten-batenanalyse uitvoeren